

Standardization and sufficiency psychometric properties of Adolescent Psychological Resilience Scale (APRS)

Neda Mazloompour

Ph.D. Student, Department of Counseling, Kho.C., Islamic Azad University, Khomeinishahr, Iran.
E-mail: neda.mazloompour@iau.ac.ir

Mohammad Masoud Dayarian

Corresponding Author, Assistant Professor, Department of Counseling, Kho.C., Islamic Azad University, Khomeinishahr, Iran.
E-mail: m.dayarian@iau.ac.ir

Nayere Arianfar

Assistant Professor, Department of Counseling, Kho.C., Islamic Azad University, Khomeinishahr, Iran.
E-mail: n.arianfar@alzahra.ac.ir

Abstract

The purpose of this study was to standardize and investigate the psychometric properties of the Bulut et al. (2013) Adolescent Resilience Scale (ARS) among students. Methodologically, this research employed a descriptive, survey-based design. The target population consisted of all secondary school students in Isfahan during the 2024-2025 academic year. A sample of 241 participants was selected using convenience sampling, based on Morgan's table. Participants concurrently completed the Bulut et al. (2013) Adolescent Resilience Scale and the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC; 2003). Statistical analyses were conducted using SPSS version 26 and Amos version 21. The reliability coefficient of the Adolescent Resilience Scale was 0.84 using Cronbach's alpha and 0.74 using the split-half method, indicating good internal consistency and stability of test scores. Furthermore, an examination of the convergent concurrent validity of the Adolescent Resilience Scale with the Connor-Davidson Resilience Scale (2003) revealed that all correlation coefficients were significant at $p < 0.05$. Based on the findings obtained, it can be argued that the Bulut et al. (2013) Adolescent Resilience Scale demonstrates satisfactory reliability and validity and can serve as a suitable instrument for measuring resilience in adolescents within the Iranian population.

Keywords: Psychological Resilience, Adolescent, psychometric propertie, Standardization

Cite this Article: Mazloompour, N., Dayarian, M.M., & Arianfar, N. (2026). Standardization and sufficiency psychometric properties of Adolescent Psychological Resilience Scale (APRS). *Educational Measurement*, 17(64), 197-219. <https://doi.org/10.22054/jem.2026.86131.3620>

© 2026 by Allameh Tabataba'i University Press
Publisher: Allameh Tabataba'i University Press

Introduction

Adolescence is a critical period of psychosocial development marked by academic stress, family conflicts, identity crises, and emotional and cognitive changes. These challenges pose significant threats to adolescents' mental health. Psychological resilience serves as a key protective factor, enhancing adolescents' ability to maintain psychological balance and adapt positively in the face of adversity. As a dynamic and trainable construct, resilience is essential for fostering mental well-being during this vulnerable stage. Given the importance of accurately assessing resilience in adolescents, particularly within the Iranian cultural context, the standardization and psychometric evaluation of reliable resilience instruments is essential. This study addresses this need by examining the psychometric adequacy of a widely used adolescent resilience scale among Iranian youth.

Literature Review

Given the critical role of psychological resilience in adolescents' healthy development, the accurate assessment of this construct through standardized and psychometrically sound instruments is of paramount importance. Recent studies have highlighted the need for valid and reliable tools to measure adolescent resilience and emphasized ongoing efforts to develop and refine such instruments (Barger et al., 2017; Bulut et al., 2013; Ballard et al., 2023). Several instruments have been developed for assessing psychological resilience, including the Baruth and Carroll Resilience Scale (2002), the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC; 2003), the Resilience Scale for Adults (RSA; Friborg et al., 2003), the Oshio Resilience Scale (2003), and the Brief Resilient Coping Scale (Sinclair & Wallston, 2004). However, many of these tools were originally designed in Western contexts and may not adequately reflect the cultural, economic, and social realities of Iranian adolescents. Among the existing tools, the resilience scale developed by Bulut and colleagues (2013) appears to be a promising candidate due to its structural characteristics and cultural proximity. To ensure its suitability for Iranian youth, it is essential to examine its psychometric properties, including its validity, reliability, and cultural adaptability. Such validation efforts are crucial for developing culturally relevant assessment tools and improving the quality of psychological research and intervention in adolescent populations.

Methodology

This study was applied in purpose and descriptive-survey in terms of methodology. The statistical population consisted of all senior high school students in Isfahan during the 2023–2024 academic year. A sample of 241 students was selected using the Morgan table and the convenience sampling method. Participants simultaneously completed the Adolescent Resilience Scale by Bulut et al. (2013) and the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC; 2003) via an online platform. The Bulut scale was first translated into Persian and subsequently revised based on feedback from three experts in the English language and psychology. After finalizing the translation, the questionnaires were uploaded to the "Porsa" virtual system and distributed electronically. Data analysis involved descriptive statistics (mean and standard deviation), Student's t-test, Cronbach's alpha, split-half reliability, confirmatory factor analysis (CFA), and Pearson correlation coefficient. Statistical analyses were performed using SPSS version 26 and AMOS version 21.

Discussion and Conclusion

The findings of this study indicated that the Adolescent Resilience Scale developed by Bulut et al. (2013) demonstrates strong psychometric properties in the Iranian adolescent population. The scale showed acceptable construct and convergent validity, along with high reliability based on Cronbach's alpha and split-half methods. Confirmatory factor analysis (CFA) supported the six-factor model—namely family support, peer support, school support, adaptability, challenge orientation, and empathy—indicating a good model fit and structural soundness within the target population.

The observed positive correlations between the subscales and the total resilience score, as well as the alignment with the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC), confirm both conceptual and empirical consistency with established resilience measures. These findings are consistent with previous studies emphasizing the multidimensional nature of resilience and the interplay of individual and social protective factors (Sisto et al., 2019; Connor & Davidson, 2003; Sameroff & Rosenblum, 2006). Moreover, higher levels of resilience were associated with greater emotional flexibility in the face of environmental stress, stronger academic performance, and higher

levels of perceived social support (Tullius et al., 2024; Ismatullina et al., 2024).

From an applied perspective, this scale can serve as a screening tool in educational and counseling settings to identify adolescents at risk and to inform the development of targeted psychological and educational interventions aimed at enhancing resilience. Previous research also supports the role of coping skills training and social support enhancement in promoting adolescent resilience (Murphy et al., 2013; Hobfoll & Zimmerman, 2015). In conclusion, the Bulut et al. (2013) scale proves to be a culturally adaptable and psychometrically sound instrument for assessing resilience in Iranian adolescents and offers valuable potential for future research and practice.

Acknowledgments

The authors express their sincere appreciation to all participants for their valuable cooperation in the course of this research.

هنجاریابی و بررسی کفایت شاخص‌های روان‌سنجی مقیاس تاب‌آوری روان‌شناختی نوجوانان

ندا مظلوم پور

دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره، واحد خمینی‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی،
خمینی‌شهر، ایران. رایانامه: neda.mazloompour@iau.ac.ir

محمد مسعود دیاریان*

نویسنده مسئول، استادیار، گروه مشاوره، واحد خمینی‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی،
خمینی‌شهر، ایران. رایانامه: m.dayarian@iau.ac.ir

نیره آراین‌فر

استادیار، گروه مشاوره، واحد خمینی‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی‌شهر، ایران.
رایانامه: n.arianfar@alzahra.ac.ir

چکیده

هدف پژوهش حاضر هنجاریابی و بررسی شاخص‌های روان‌سنجی مقیاس تاب‌آوری نوجوانان بولوت و همکاران (۲۰۱۳) بر روی دانش‌آموزان بود. پژوهش حاضر به لحاظ روش‌شناسی، به روش توصیفی و از نوع زمینه‌یابی بود. جامعه آماری پژوهش عبارت بودند از کلیه دانش‌آموزان متوسطه دوم شهر اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ بودند که تعداد ۲۴۱ نفر بر اساس جدول مورگان و به روش در دسترس انتخاب شدند. مشارکت‌کنندگان به‌طور هم‌زمان به پرسشنامه تاب‌آوری نوجوانان بولوت و همکاران (۲۰۱۳) و مقیاس تاب‌آوری کانر و دیویدسون (۲۰۰۳) پاسخ دادند. جهت انجام تجزیه و تحلیل‌های آماری از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۶ و نرم‌افزار Amos نسخه ۲۱ استفاده گردید. ضریب پایایی مقیاس تاب‌آوری با روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۴ و با روش دونیمه کردن برابر با ۰/۷۴ گزارش شد که نشان‌دهنده ثبات خوب نمرات آزمون است. همچنین بررسی روایی هم‌زمان همگرایی مقیاس تاب‌آوری با پرسشنامه تاب‌آوری کانور و دیویدسون (۲۰۰۳) نشان داد که کلیه این ضرایب همبستگی در سطح ($P < ۰/۰۵$) معنادار بوده است. بر اساس یافته‌های به‌دست‌آمده، می‌توان استدلال کرد که مقیاس تاب‌آوری نوجوانان بولوت و همکاران (۲۰۱۳) از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار بوده و می‌تواند ابزاری مناسب برای سنجش تاب‌آوری نوجوانان در جامعه ایرانی باشد.

کلیدواژه‌ها: تاب‌آوری روان‌شناختی، نوجوانان، شاخص‌های روان‌سنجی، هنجاریابی

استناد به این مقاله: مظلوم پور، ندا، دیاریان، محمد مسعود، و آراین‌فر، نیره. (۱۴۰۵). هنجاریابی و بررسی کفایت شاخص‌های روان‌سنجی مقیاس تاب‌آوری روان‌شناختی نوجوانان. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، ۱۷(۶۴)، ۲۱۹-۱۹۷.

<https://doi.org/10.22054/jem.2026.86131.3620>

© ۲۰۲۶ دانشگاه علامه طباطبائی

ناشر: دانشگاه علامه طباطبائی

مقدمه

نوجوانی یکی از حساس‌ترین و تأثیرگذارترین دوره‌های رشد روانی و اجتماعی است که افراد در آن با تغییرات شناختی، هیجانی و رفتاری گسترده‌ای مواجه می‌شوند. این دوره معمولاً با چالش‌هایی مانند فشارهای تحصیلی، مشکلات خانوادگی، تعارضات اجتماعی و بحران‌های هویتی همراه است که می‌تواند سلامت روانی نوجوانان را تحت تأثیر قرار دهد. (Zhao et al., 2025; Mudunna et al., 2025; Moskal et al., 2024; Du Toit et al., 2023; Astutik & Dewi, 2022; Uygun et al., 2023). ازجمله جدی‌ترین چالش‌های نوجوانان می‌توان به تجربه بلوغ و پیامدهای آن در تمام سطوح (Moradi et al., 2024; Smith et al., 2021; Rahimi Ghaleh Abdshahi et al., 2023) استرس‌های تحصیلی و خاستگاه‌های آن (Nerimisaee et al., 2022; Esmaeili et al., 2023; Torabi Nehad, 2018; Shafaipour Motlagh, 2018)، تغییرات چشمگیر جسمی، شناختی و عاطفی، و همچنین تغییر در روابط و انتظارات اجتماعی (Dahl et al., 2018; Lohman & Matjasko, 2009)، چالش‌های هویتی (Saadipour, 2014; Mobasheri et al., 2023; Salgi & Shahbazi, 2023; Shabani & Bagheri, 2022; Sadrabadi et al., 2023) و گرایش به رفتارهای پرخطر (Shabani & Bagheri, 2022; Sadrabadi et al., 2023) اشاره کرد. در این میان، تاب‌آوری روان‌شناختی به‌عنوان یک عامل محافظتی کلیدی، نقش مهمی در مقابله با استرس‌ها و افزایش توانایی نوجوانان برای سازگاری با شرایط دشوار ایفا می‌کند. تاب‌آوری روان‌شناختی یک مفهوم چندرشته‌ای است که تعاریف گوناگونی از آن ارائه شده است، اما به‌طور خلاصه به توانایی حفظ سازگاری مثبت در مواجهه با ناملازمات اشاره دارد (Sisto et al., 2019; Mukherjee & Kumar, 2016). این مفهوم نه تنها شامل مقابله با استرس می‌شود، بلکه معنای بازگشت و حفظ رفتار سازگارانه را نیز در برمی‌گیرد (Mukherjee & Kumar, 2016). تاب‌آوری را می‌توان به‌عنوان یک ظرفیت، فرآیند یا نتیجه مفهوم‌سازی کرد و تحقیقات در حال بررسی مبانی ژنتیکی آن است (Choi et al., 2019). بیشتر تعاریف تاب‌آوری حول دو مفهوم اصلی متمرکز است: ناملازمات و سازگاری مثبت (Fletcher and Sarkar, 2013). تاب‌آوری در نوجوانان با پیامدهای مثبت متعددی همراه است. این امر افراد را قادر می‌سازد تا با چالش‌ها و ناملازمات سازگار شوند (Thamarasserri, 2023; Murphy and colleagues, 2013). نوجوانان تاب‌آور، احساسات

مثبت بیشتری را تجربه می‌کنند که به نوبه خود باعث افزایش رفاه و شکوفایی آن‌ها می‌شود (Gilchrist et al., 2023). عوامل کلیدی ارتقاء تاب‌آوری عبارت‌اند از: روابط مراقبتی با بزرگ‌سالان، مهارت‌های شناختی، اعتماد به نفس و ارزش‌های درونی قوی (Murphy et al., 2013). تاب‌آوری یک ویژگی ثابت نیست، بلکه یک فرآیند پویا است که می‌تواند در طول زمان توسعه یابد. این ویژگی در گروه‌های مختلف نوجوانان متفاوت است و جنبه‌های مختلف زندگی را در برمی‌گیرد (Singh, 2016; Sameroff and Rosenblum, 2006). مهم‌تر این که، تاب‌آوری به عنوان یک ظرفیت در نظر گرفته می‌شود که همه جوانان از آن برخوردارند و پرورش آن می‌تواند به طور قابل توجهی سلامت روان و توانایی آن‌ها را در مقابله با استرس بهبود بخشد (Hurd & Zimmerman, 2015; Thamarasseri, 2023; Solari et al., 2023; Turan, 2021).

با توجه به اهمیت این سازه، سنجش دقیق تاب‌آوری روان‌شناختی در نوجوانان از طریق ابزارهای روان‌سنجی معتبر، امری ضروری است. تحقیقات اخیر نیز بر نیاز به ابزارهای معتبر برای سنجش تاب‌آوری نوجوانان و همچنین تلاش‌های مداوم برای توسعه و اصلاح این ابزارها تأکید دارد (Barger et al., 2017; Bulut et al., 2013; Ballard et al., 2023). ابزارهای اندازه‌گیری متعددی نیز برای سنجش و تبیین تاب‌آوری روان‌شناختی ساخته شده است (Baruth & Carroll, 2002; Connor & Davidson, 2003; Friborg et al., 2003; Oshio et al., 2003; Sinclair & Wallston, 2004). یکی از ابزارهای ساخته‌شده در این خصوص، مقیاس تاب‌آوری Bulut و همکاران (۲۰۱۳) است که با توجه به مختصات پرسشنامه و نزدیکی فرهنگی بین جامعه مورد استفاده، به نظر می‌رسد که در فرهنگ ایرانی نیز کارایی مناسبی داشته باشد؛ چرا که یک ابزار مناسب باید علاوه بر برخورداری از روایی^۱ و پایایی^۲ قابل قبول، هنجارهای بومی متناسب با فرهنگ و شرایط اجتماعی جامعه هدف را نیز در برگیرد. بسیاری از مقیاس‌های موجود در زمینه تاب‌آوری، در جوامع غربی تدوین شده‌اند و ممکن است به دلیل تفاوت‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی، برای استفاده در جمعیت نوجوانان ایرانی مناسب نباشند. از این رو، هنجاریابی و بررسی کفایت شاخص‌های روان‌سنجی این مقیاس‌ها، به منظور اطمینان از دقت، اعتبار و قابلیت اعتماد آن‌ها در سنجش تاب‌آوری نوجوانان ایرانی، ضرورت دارد و می‌تواند گامی مهم در جهت ارتقای کیفیت

^۱ validity

^۲ reliability

پژوهش‌های روان‌شناختی در این حوزه باشد. علاوه بر این، نتایج چنین مطالعه‌ای می‌تواند به متخصصان بالینی، مشاوران و سیاست‌گذاران آموزشی کمک کند تا برنامه‌های مداخله‌ای و آموزشی مؤثرتری برای بهبود تاب‌آوری در نوجوانان تدوین کنند؛ بنابراین، این پژوهش با هدف هنجاریابی و بررسی کفایت شاخص‌های روان‌سنجی مقیاس تاب‌آوری روان‌شناختی نوجوانان ایرانی انجام می‌شود تا میزان روایی، پایایی و ساختار عاملی این ابزار را مورد بررسی قرار داده و امکان استفاده علمی و کاربردی از آن را در حوزه‌های پژوهشی و بالینی فراهم سازد.

روش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی، و ازلحاظ روش‌شناسی، به روش توصیفی و از نوع زمینه‌یابی بود. جامعه آماری پژوهش عبارت بودند از کلیه دانش‌آموزان متوسطه دوم شهر اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بودند که تعداد ۲۴۱ نفر بر اساس جدول مورگان و به روش در دسترس انتخاب شدند. مشارکت کنندگان به‌طور هم‌زمان به پرسشنامه تاب‌آوری نوجوانان Bulut و همکاران (۲۰۱۳) و مقیاس تاب‌آوری Connor and Davidson (۲۰۰۳) پاسخ دادند. در این پژوهش ابتدا مقیاس مذکور ترجمه گردید و با نظرخواهی از سه کارشناس زبان انگلیسی و روان‌شناسی، اصلاحات موردنیاز اعمال گردید. پس از مشخص شدن حجم نمونه، پرسشنامه‌ها در سامانه مجازی (پرسا) ثبت و لینک آن در اختیار افراد قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از میانگین، انحراف معیار، آزمون t استودنت، آلفای کرونباخ، دونیمه کردن، تحلیل عاملی تأییدی و همبستگی پیرسون استفاده شده است. جهت انجام تجزیه و تحلیل‌های آماری از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۲۶ و نرم‌افزار Amos نسخه ۲۱ استفاده گردیده است.

ابزار:

مقیاس تاب‌آوری روان‌شناختی - Bulut و همکاران (۲۰۱۳) این مقیاس را برای ارزیابی سطح تاب‌آوری روان‌شناختی نوجوانان ابداع کردند. این مقیاس شامل ۲۹ آیتم است که بار عاملی آنها بین ۰/۵۹ تا ۰/۸۱ متغیر است. مقیاس شامل زیرمقیاس‌های حمایت خانواده، حمایت همسالان، حمایت مدرسه، سازگاری، حس مبارزه‌طلبی و همدلی است. این مقیاس یک مقیاس لیکرت ۴ نقطه‌ای است (۱=اصلاً برای من مناسب نیست، ۴=خیلی برای من مناسب

است، به‌عنوان مثال، «حتی در شرایط دشوار هم می‌توانم خونسرد رفتار کنم»، «من در برابر چالش‌های زندگی مقاوم هستم». پایایی بازآزمایی مقیاس ۰/۸۷ تعیین شد. در تجزیه و تحلیل پایایی، ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۱ محاسبه شد (Aimeh & Omet, 2022).

پرسشنامه تاب‌آوری Davidson - Connor (CD-RISC). پرسشنامه ۲۵ سؤالی Connor and Davidson (۲۰۰۳) به ارزیابی تاب‌آوری پرداخته و شامل پنج مؤلفه است: تصویر از شایستگی فردی (سؤالات ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۶، ۱۷، ۲۳، ۲۴، ۲۵)، اعتماد به غرایز فردی (سؤالات ۶، ۷، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۱۹، ۲۰)، تحمل عاطفه منفی (سؤالات ۱، ۲، ۴، ۵، ۸)، گواه (سؤالات ۱۳، ۲۱، ۲۲) و تأثیرات معنوی (سؤالات ۳، ۹). این پرسشنامه با مقیاس لیکرت از ۰ (کاملاً نادرست) تا ۴ (کاملاً درست) نمره‌گذاری می‌شود و یک نمره کلی برای تاب‌آوری ارائه می‌دهد. دامنه نمرات بین ۰ تا ۱۰۰ متغیر است، به‌طوری‌که نمرات بالاتر نشان‌دهنده سطح بالاتر تاب‌آوری هستند. Campbell و Stein (۲۰۰۷) اعتبار همگرایی این پرسشنامه را با استفاده از پرسشنامه سرسختی کوباسا ۰/۸۳ گزارش کرده و پایایی بازآزمایی آن را ۰/۸۷ اعلام نمودند. در ایران، Keyhani و همکاران (۲۰۱۴) همبستگی منفی و معناداری بین تاب‌آوری و پرخاشگری و همبستگی مثبت و معناداری بین تاب‌آوری، خودکارآمدی و رضایت از زندگی یافتند. همچنین، پایایی این پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۶۶۹ و روش دونیمه‌سازی اسپیرمن-براون ۰/۶۶۵ به دست آمد.

یافته‌ها

میانگین سنی جامعه هدف ۱۵/۴۸ سال و با انحراف استاندارد ۲/۰۲ سال بود. همچنین از بین ۲۴۱ عضو نمونه ۵۱ درصد دانش‌آموزان پسر و ۴۹ درصد دیگر را دانش‌آموزان دختر تشکیل داده‌اند و میانگین معدل دانش‌آموزان عضو نمونه ۱۸/۲۰ و با انحراف استاندارد ۱/۶۰ بود. در جدول شماره ۱ یافته‌های توصیفی نمرات تاب‌آوری به همراه نمرات مقیاس کانور و دیویدسون دانش‌آموزان آورده شده است.

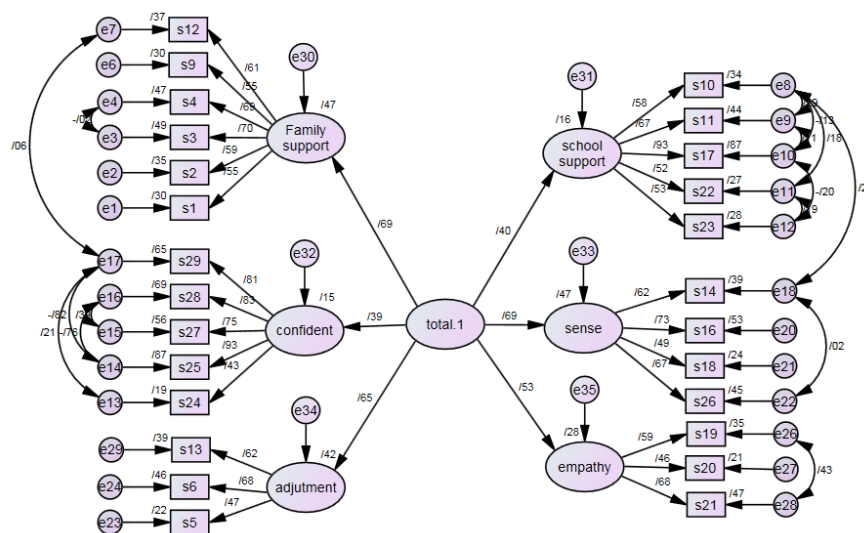
جدول ۱. یافته‌های توصیفی و ضرایب پایایی پرسشنامه تاب‌آوری

مقیاس	یافته‌های توصیفی					کشیدگی
	کمینه	بیشینه	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	
تاب‌آوری	۵۰	۱۰۳	۸۰/۱۸	۹/۷۵	-۰/۱۳	-۰/۱۸
حمایت از سوی خانواده	۷	۲۴	۱۹/۷۶	۳/۱۸	-۰/۶۸	۰/۶۱
حمایت از سوی دوستان	۵	۲۰	۱۵/۷۸	۳/۴۲	-۰/۹۲	۰/۸۴
حمایت از سوی مدرسه	۵	۲۰	۱۵/۴۱	۳/۲۱	-۰/۶۴	۰/۴۱
سازگاری	۳	۱۲	۸/۲۲	۱/۸۹	-۰/۱۴	۰/۱۰
حس مبارزه‌طلبی	۴	۱۶	۱۱/۸۴	۲/۶۶	-۰/۳۵	-۰/۵۲
همدلی	۳	۱۲	۹/۱۷	۱/۸۴	-۰/۶۵	۰/۸۹
تاب‌آوری کانور و دیویدسون	۲۵	۱۲۵	۹۰/۶۸	۱۴/۷۳	-۰/۶۴	۱/۲۵
تصور از شایستگی فردی	۸	۴۰	۲۹/۴۴	۵/۶۹	-۰/۵۵	۰/۹۴
تحمل عاطفه منفی	۷	۳۵	۲۴/۷۴	۴/۵۱	-۰/۱۹	۱/۱۲
روابط ایمن	۵	۲۵	۱۸/۱۹	۳/۱۵	-۰/۴۵	۱/۵۰
کنترل	۳	۱۵	۱۰/۸۵	۲/۴۸	-۰/۴۴	۰/۱۰
تأثیرات معنوی	۲	۱۰	۷/۴۷	۱/۸۱	-۰/۴۳	-۰/۱۱

با توجه به جدول شماره ۱ میانگین تاب‌آوری برابر با ۸۰/۱۸ با انحراف استاندارد ۹/۷۵ و میانگین تاب‌آوری کانور و دیویدسون برابر با ۹۰/۶۸ با انحراف استاندارد ۱۴/۷۳ است. میانگین ابعاد حمایت از سوی خانواده، حمایت از سوی دوستان، حمایت از سوی مدرسه، سازگاری، حس مبارزه‌طلبی و همدلی به ترتیب برابر با ۱۹/۷۶، ۱۵/۷۸، ۱۵/۴۱، ۱۱/۸۴، ۸/۲۲ و ۹/۱۷ گزارش شد. همچنین مقادیر کجی و کشیدگی بین ۲- تا ۲+ بوده که نشان‌دهنده نرمال بودن مقیاس‌های مورد مطالعه است. برای بررسی روایی سازه مقیاس از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. در مدل ابتدایی کل مقیاس با ۲۹ سؤال و ۶ عاملی حمایت از سوی خانواده با ۷ سؤال، حمایت از سوی دوستان با ۵ سؤال، حمایت از سوی مدرسه با ۵ سؤال، سازگاری با ۴ سؤال، حس مبارزه‌طلبی با ۵ سؤال و همدلی با ۳ سؤال مورد بررسی قرار گرفت. شاخص‌های برازش مدل پیشنهادی اول ضعیف بود ($GFI=0/82$ ، $NFI=0/84$ ، $RMSEA=0/11$ ، $CFI=0/85$) و برخی از سؤالات نیز دارای ضریب برآورد کمتر از ۰/۳۰

داشت؛ بنابراین برای بهینه‌تر شدن مدل ۳ سؤال ۷، ۸ و ۱۵ به علت ضعیف بودن برآورد از مدل اولیه حذف شد و سپس مدل پیشنهادی مورد برازش قرار گرفت (شکل ۱).

شکل ۱. مدل پیشنهادی مقیاس تاب‌آوری

در این مدل مقیاس تاب‌آوری با ۲۶ سؤال و شش عامل حمایت از سوی خانواده با ۶ سؤال، حمایت از سوی دوستان با ۵ سؤال، حمایت از سوی مدرسه با ۵ سؤال، سازگاری با ۳ سؤال، حس مبارزه‌طلبی با ۴ سؤال و همدلی با ۳ سؤال مورد بررسی قرار گرفت. ضریب بار هر سؤال بالای پیکان آورده شده است. بیش‌ترین ضریب متعلق به سؤال ۱۷ در ارتباط با حمایت از سوی مدرسه و سؤال ۲۵ در ارتباط با حمایت از سوی دوستان با ضریب ۰/۹۳ بود و کمترین ضریب متعلق به سؤال ۲۳ با ضریب ۰/۴۳ و متعلق به عامل حمایت از سوی دوستان بود. تمامی این ضرایب در سطح ۰/۰۱ معنادار است. همچنین مقادیر برازش عامل حمایت از سوی خانواده، حمایت از سوی دوستان، حمایت از سوی مدرسه، سازگاری، حس مبارزه‌طلبی و همدلی به نمره کل به ترتیب برابر با ۰/۶۹، ۰/۳۹، ۰/۴۰، ۰/۶۵، ۰/۶۹ و ۰/۵۳ گزارش شد. شاخص‌های برازش مدل تحلیل عاملی تأییدی در جدول شماره ۲ آورده شده است.

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل تحلیل عاملی تأییدی

CMIN/DF	RMSEA	CFI	IFI	TLI	GFI
۱/۸۲	۰/۰۵	۰/۹۰	۰/۹۰	۰/۸۹	۰/۸۸

با توجه به شاخص‌های برازش آورده شده می‌توان بیان داشت که مدل ساختاری پیشنهادی از برازش مطلوبی برخوردار است و سؤالات به‌خوبی توانسته‌اند مقیاس تاب‌آوری را برازش نمایند. با توجه به تأیید تحلیل عاملی مقیاس تاب‌آوری می‌توان بیان داشت که این مقیاس از روایی سازه قابل‌قبولی برخوردار است. جهت بررسی پایایی مقیاس تاب‌آوری و ابعاد آن از روش آلفای کرونباخ و اسپیرمن براون استفاده شد. نتایج ضرایب پایایی در جدول شماره ۳ ارائه شد.

جدول ۳. ضرایب پایایی مقیاس تاب‌آوری و ابعاد آن

ضرایب پایایی		مقیاس
اسپیرمن براون	آلفای کرونباخ	
۰/۷۴	۰/۸۴	تاب‌آوری
۰/۷۷	۰/۷۸	حمایت از سوی خانواده
۰/۸۸	۰/۸۶	حمایت از سوی دوستان
۰/۷۲	۰/۸۱	حمایت از سوی مدرسه
۰/۵۸	۰/۶۰	سازگاری
۰/۷۵	۰/۷۱	حس مبارزه‌طلبی
۰/۷۷	۰/۶۶	همدلی

ضریب پایایی مقیاس تاب‌آوری با روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۴ و با روش دونیمه کردن برابر با ۰/۷۴ گزارش شده که در سطح خوبی قرار دارد و نشان‌دهنده ثبات خوب نمرات آزمون است. همچنین پایین‌ترین مقدار آلفای کرونباخ برابر با ۰/۶۰ و متعلق به بعد سازگاری و بالاترین ضریب پایایی برابر با ۰/۸۶ و متعلق به بعد حمایت از سوی دوستان بود. برای بررسی همسانی درونی مقیاس تاب‌آوری ضرایب همبستگی عامل‌های این مقیاس با نمره کل و عامل‌های دیگر آورده شد (جدول ۴).

جدول ۴. همسانی درونی مقیاس تاب‌آوری

مقیاس	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. تاب‌آوری	۱/۰۰					
۲. حمایت از سوی خانواده	۰/۶۹**	۱/۰۰				
۳. حمایت از سوی دوستان	۰/۶۳**	۰/۲۸**	۱/۰۰			
۴. حمایت از سوی مدرسه	۰/۵۵**	۰/۱۵*	۰/۱۷**	۱/۰۰		
۵. سازگاری	۰/۵۲**	۰/۲۹**	۰/۱۸**	۰/۰۳	۱/۰۰	
۶. حس مبارزه‌طلبی	۰/۶۹**	۰/۳۳**	۰/۲۱**	۰/۴۵**	۰/۳۲**	۱/۰۰
۷. همدلی	۰/۴۴**	۰/۳۳**	۰/۲۱**	۰/۰۹	۰/۳۹**	۰/۰۹

$^{**}P < 0.01$ $^{*}P < 0.05$

با توجه به جدول شماره ۳ تمامی عامل‌ها با نمره کل مقیاس تاب‌آوری دارای ضریب همبستگی بالایی بوده است و در سطح ۰/۰۱ معنادار است. بدین جهت این مقیاس از همسانی درونی خوبی برخوردار است. بالاترین ضریب همبستگی با نمره کل متعلق به عامل حمایت از سوی خانواده و حس مبارزه‌طلبی با مقدار ۰/۶۳ و کمترین ضریب همبستگی با نمره کل متعلق به عامل همدلی با مقدار ۰/۴۴ بود. همچنین جهت بررسی روایی هم‌زمان همگرایی مقیاس تاب‌آوری، هم‌زمان با توزیع مقیاس بر روی اعضای گروه نمونه، پرسشنامه تاب‌آوری Connor and Davidson (۲۰۰۳) نیز به دانش‌آموزان داده‌شده و این مقیاس هم‌زمان مورد سنجش قرار گرفته است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون مقیاس تاب‌آوری با پرسشنامه تاب‌آوری Connor and Davidson (۲۰۰۳) در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. ضرایب همبستگی مقیاس تاب‌آوری با پرسشنامه تاب‌آوری Connor and Davidson (۲۰۰۳)

مقیاس	تاب‌آوری کانور و دیویدسون (۲۰۰۳)					
	نمره کل	تصور از شایستگی فردی	تحمل عاطفه منفی	روابط ایمن	کنترل	تأثیرات معنوی
تاب‌آوری	۰/۵۸**	۰/۵۵**	۰/۴۲**	۰/۴۹**	۰/۵۶**	۰/۲۹**
حمایت از سوی خانواده	۰/۲۹**	۰/۲۹**	۰/۱۷**	۰/۲۲**	۰/۳۲**	۰/۱۸**
حمایت از سوی دوستان	۰/۱۶*	۰/۱۴*	۰/۱۲	۰/۱۴*	۰/۲۱**	۰/۰۵
حمایت از سوی مدرسه	۰/۴۶**	۰/۴۴**	۰/۳۵**	۰/۴۷**	۰/۳۲**	۰/۲۷**
سازگاری	۰/۳۰**	۰/۲۸**	۰/۲۷**	۰/۲۰**	۰/۳۳**	۰/۰۸
حس مبارزه‌طلبی	۰/۶۵**	۰/۶۵**	۰/۴۱**	۰/۵۶**	۰/۶۵**	۰/۳۵**

تاب‌آوری کانور و دیویدسون (۲۰۰۳)						مقیاس
تأثیرات معنوی	کنترل	روابط ایمن	تحمل عاطفه منفی	تصور از شایستگی فردی	نمره کل	
۰/۰۴	۰/۲۱	۰/۱۲	۰/۲۲**	۰/۱۶*	۰/۲۰**	همدلی

⁺⁺P<۰/۰۱ ⁺P<۰/۰۵

با توجه به جدول ۵ می‌توان بیان داشت که مقیاس تاب‌آوری رابطه مثبت معناداری با ضریب ۰/۵۸ با مقیاس تاب‌آوری Connor and Davidson (۲۰۰۳) داشته است. همچنین عامل‌های حمایت از سوی خانواده، حمایت از سوی دوستان، حمایت از سوی مدرسه، سازگاری، حس مبارزه‌طلبی و همدلی نیز دارای رابطه مثبت معناداری با نمره کل مقیاس تاب‌آوری Connor and Davidson (۲۰۰۳) بودند. کلیه این ضرایب همبستگی در سطح $P<۰/۰۵$ معنادار بوده است. این بدین معناست که مقیاس تاب‌آوری روایی همگرای خوبی نیز دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این مطالعه نشان داد که این مقیاس از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار بوده و می‌تواند ابزاری مناسب برای سنجش تاب‌آوری نوجوانان در جامعه ایرانی باشد. بررسی‌های آماری نشان داد که تمامی مؤلفه‌های این مقیاس، از جمله حمایت از سوی خانواده، حمایت از سوی دوستان، حمایت از سوی مدرسه، سازگاری، حس مبارزه‌طلبی و همدلی، رابطه مثبت و معناداری با نمره کلی تاب‌آوری دارند. این نتایج با یافته‌های پژوهش‌های پیشین هم‌راستا است که نشان می‌دهند تاب‌آوری روان‌شناختی یک مفهوم چندبعدی بوده و تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل فردی و اجتماعی قرار دارد (Sisto et al., 2019; Bulut et al., 2013). همچنین، تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که مدل پیشنهادی از برازش مطلوبی برخوردار است و مقیاس توانسته است ساختار عاملی مناسبی را نشان دهد. شاخص‌های روایی و پایایی به‌دست آمده، نشان‌دهنده قابلیت اعتماد بالای این مقیاس برای ارزیابی تاب‌آوری در نوجوانان ایرانی است. این یافته‌ها با مطالعاتی که بر اهمیت سنجش بومی‌شده‌ی ویژگی‌های روان‌شناختی در گروه‌های سنی مختلف تأکید دارند، مطابقت دارد (Ballard et al., 2024; Connor & Davidson, 2003). علاوه بر این، نتایج پژوهش حاکی از آن بود که تاب‌آوری نوجوانان با عوامل مختلفی مانند حمایت اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی

همبستگی دارد. این یافته مطابق با دیدگاه‌های نظریه‌پردازانی است که معتقدند تاب‌آوری به‌عنوان یک فرآیند پویا، تحت تأثیر تعاملات اجتماعی و عوامل محیطی شکل می‌گیرد (Sameroff & Rosenblum, 2006). از سوی دیگر، نتایج تحلیل همبستگی نشان داد که تاب‌آوری رابطه‌ی معناداری با مقیاس تاب‌آوری (Connor and Davidson (CD-RISC) دارد (۲۰۰۳) که این موضوع نشان‌دهنده‌ی همخوانی این ابزار با سایر ابزارهای معتبر در این حوزه است (Campbell-Sills & Stein, 2007). یافته‌های این پژوهش، ارتباط مثبت تاب‌آوری با حمایت اجتماعی، تنظیم هیجان و موفقیت تحصیلی را تأیید کرد که با نتایج مطالعات اخیر همخوانی دارد (Ismatullina et al., 2024; Charlton et al., 2005). علاوه بر این، نتایج نشان داد که مدل عاملی مقیاس موردبررسی دارای برازش مناسبی است. این یافته‌ها از مطالعاتی حمایت می‌کنند که نشان داده‌اند تاب‌آوری یک ویژگی چندبعدی است که تحت تأثیر عوامل اجتماعی و فرهنگی قرار دارد (Gao & Chen, 2025; Merdad et al., 2024). همچنین، نتایج نشان داد که نوجوانان با سطوح بالاتر تاب‌آوری، انعطاف‌پذیری هیجانی بیشتری در مواجهه با استرس‌های محیطی دارند که این موضوع با یافته‌های پژوهش‌های جدید هم‌خوانی دارد (Tullius et al., 2024; Asadi et al., 2022). نتایج این پژوهش چندین کاربرد عملی و پژوهشی مهم دارد. نخست، یافته‌ها نشان می‌دهد که این مقیاس می‌تواند برای شناسایی نوجوانانی که سطح پایینی از تاب‌آوری دارند و در معرض مشکلات روان‌شناختی بیشتری هستند، مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر این، نتایج می‌تواند در طراحی برنامه‌های آموزشی و مداخله‌ای برای افزایش تاب‌آوری در نوجوانان مؤثر باشد. پژوهش‌های پیشین نیز نشان داده‌اند که آموزش مهارت‌های مقابله‌ای و ایجاد حمایت اجتماعی می‌تواند تاب‌آوری نوجوانان را تقویت کند (Murphy et al., 2019; Hobfoll & Zimmerman, 2015; Naqsh et al., 2013). در مجموع، این پژوهش نشان داد که مقیاس تاب‌آوری روان‌شناختی Bulut و همکاران (۲۰۱۳) دارای ویژگی‌های روان‌سنجی مناسب در جامعه نوجوانان ایرانی است و می‌تواند به‌عنوان ابزاری معتبر برای تحقیقات آینده در زمینه‌ی تاب‌آوری مورد استفاده قرار گیرد.

تعارض منافع

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه دکتری نویسنده اول در رشته مشاوره است و فاقد هرگونه حامی مالی و تعارض منافع است.

سپاسگزاری

نویسندگان از همه مشارکت‌کنندگان جهت همکاری در فرایند این پژوهش نهایت قدردانی را دارند.

منابع

- ادیب نیا، فائزه، احمدی، عبدالجواد و محمد موسوی، علی (۱۳۹۵). مروری بر علل گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان، *فصلنامه سلامت اجتماعی و اعتیاد*، ۳(۹)، ۱۱-۳۶.
<https://www.magiran.com/p1643040>
- اسدی، مسعود، نظری فر، محسن، ابراهیم‌زاده، حسن، فتحی، الهام و دانشپور، منیژه (۱۴۰۱). مقایسه اختلالات روانی و تاب‌آوری در مقابل خودکشی در افراد با و بدون تجربه اقدام به خودکشی، *نشریه پژوهش‌های مشاوره*، ۲۱(۸۲)، ۱۱۴-۱۴۰.
<https://doi.org/10.18502/qjcr.v22i82.10113>
- اسماعیلی، معصومه، تابع بردبار، فریبا و فاطمی حقیقی، زهرا (۱۴۰۲). نقش واسطه‌ای اضطراب مدرسه در رابطه کمال‌گرایی تحصیلی و خودپنداره تحصیلی با استرس انتظارات تحصیلی در دانش‌آموزان، *فصلنامه پژوهش در نظام‌های آموزشی*، ۱۷(۶۳)، ۸۶-۱۰۱.
<https://doi.org/10.22034/jiera.2024.409224.3026>
- ترابی نهاد، منیره و شفیع پور مطلق، فرهاد (۱۳۹۷). رابطه استرس تحصیلی، بی‌انگیزگی تحصیلی و خودپنداره منفی تحصیلی با احساس بی‌هویتی اجتماعی مبتنی بر واسطه‌گری ناامیدی تحصیلی، *نشریه آموزش و ارزشیابی*، ۱۱(۴۳)، ۴۵-۶۸.
<https://www.magiran.com/paper/citation?ids=1935773>
- خلیلی صدراآبادی، افسر، سهرابی، فرامرز، سعدی پور، اسماعیل، دلاور، علی و خوشنویسان، زهرا (۱۳۹۶). اثربخشی برنامه ایمن‌سازی تربیتی-اجتماعی با رویکرد آموزه‌های اسلامی بر تاب‌آوری دانش‌آموزان با رفتارهای پرخطر، *فصلنامه روان‌شناسی تربیتی*، ۱۳(۴۶)، ۷۷-۹۴.
<https://doi.org/10.22054/jep.2018.8477>
- رحیمی قلعه عبدشاهی، علی، امیدیان، مرتضی و فرهادی راد، حمید (۱۴۰۲). تجربه زیسته روانی و اجتماعی پسران از بلوغ جنسی بر اساس نظریه داده بنیاد، *مجله دستاوردهای روان‌شناختی*، ۳۰(۲)، ۱۳۹-۱۶۴.
<https://doi.org/10.22055/psy.2022.40252.2809>
- سعدی پور، اسماعیل (۱۳۹۴). اثرات رسانه‌ها (با تأکید بر اینترنت) بر هویت نوجوانان، *فصلنامه جامعه، فرهنگ، رسانه*، ۴(۱۶)، ۸۱.
<https://doi.org/20.1001.1.38552322.1395.4.16.4.1>

سلگی، مریم و شهبازی، زینب (۱۴۰۲). مطالعه کیفی مسئله هویت، تعارض هویتی و عوامل مؤثر بر آن در دختران نوجوان (متوسطه اول و دوم)، فصلنامه راهبرد اجتماعی فرهنگی،

۱۲(۴۹)، ۱۴۹۶-۱۴۵۱. <https://doi.org/10.22034/scs.2023.395980.1436>

سولاری، ساناز، آتش پور، سید حمید، کشتی آرای، نرگس و مهداد، علی (۱۴۰۲). آموزش ذهن آگاهی نوجوان محور بر تاب‌آوری تحصیلی و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان دختر با

علائم اضطراب اجتماعی، پژوهش‌نامه روان‌شناسی مثبت، ۹(۴)، ۵۷-۷۵.

<https://doi.org/10.22108/ppls.2024.136327.2393>

شعبانی، علیرضا و باقری، نسرین (۱۴۰۱). پیش‌بینی رفتارهای پرخطر بر اساس سبک‌های فرزندپروری و سبک‌های هویت در نوجوانان، مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری،

۸(۵۶)، ۲۹۳-۲۸۱. <http://ijndibs.com/article>

عباسی راد، رضا، رستمی، محمد، فصیحی، محدثه، سرهنگی، نیلوفر و احمدبوکانی، سلیمان (۱۴۰۳). رابطه بین الگوهای ارتباطی خانواده و رفتارهای پرخطر در نوجوانان: نقش

واسطه‌ای پنج عامل بزرگ شخصیت، مجله پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی، ۱۵(۳)،

۷۸-۶۱. <https://doi.org/10.22059/japr.2024.347299.644359>

کیهانی، مهناز، تقوایی، داود، رجبی، ابوالفضل و امیرپور، برزو (۱۳۹۳). همسانی درونی و تحلیل عاملی تأییدی مقیاس تاب‌آوری کانر-دیویدسون در دانشجویان دختر پرستاری، مجله

ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۴(۱۰)، ۸۵۹-۸۵۱. <http://ijme.mui.ac.ir/article-fa.html>

۳۲۵۴-۱۱

مباشری، فرشته، فرخ نژاد، پریسا و میر گل، احمد (۱۴۰۱). بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت، کیفیت خواب و احساس تنهایی و بحران هویت نوجوانان، مجله راهبردهای نو در

روان‌شناسی و علوم تربیتی، ۴(۱۲)، ۲۰۰-۲۱۰.

<https://doi.org/10.22038/jfmh.2019.14295>

مرادی، شکیلا، روحانی، علی و افشانی، سید علیرضا (۱۴۰۳). تهدید و تحدید بلوغ، مطالعه‌ای کیفی از فرایند گذار در بلوغ در میان دانشجویان دانشگاه یزد، نشریه فرهنگ یزد، ۴(۱۳)،

۳۳-۶۴. <https://doi.org/10.22034/fyazd.2024.452090.1106>

نریمسیایی، فریده، صفرزاده، سحر و مرعشیان، فاطمه سادات (۱۴۰۱). مقایسه اثربخشی آموزش ایمن‌سازی در برابر استرس و آموزش خود شفقت ورزی بر حس عاملیت، تنظیم هیجانی

در نوجوانان پسر، مجله دستاوردهای روان‌شناختی، ۲۹(۱)، ۹۷-۱۱۶.

<https://doi.org/10.22055/psy.2022.37876.2715>

نقش، زهرا، رمضانعلی خمسی، زهرا، افضل، لیلا و افکاری شهرستانی، زهرا (۱۳۹۸). وضعیت اجتماعی _ اقتصادی، تاب‌آوری و عملکرد تحصیلی: کاربرد مدل یابی معادلات ساختاری چند سطحی، نشریه پژوهش‌های مشاوره، ۱۸(۶۹)، ۱۸۶-۲۰۷.
<https://doi.org/10.29252/jcr.18.69.186>

References

- Astutik, W., & Dewi, N. L. M. A. (2022). Mental health problems among adolescent students. *Jurnal Keperawatan Indonesia*, 25(2), 85–94. <https://doi.org/10.7454/jki.v25i2.848>
- Ballard, M., Gill, P. R., Hand, T., & MacKenzie, D. (2024). A critical evaluation of adolescent resilience self-report scales: A scoping review. *Children and Youth Services Review*, 157, Article 107364. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2023.107364>
- Barger, J., Vitale, P., Gaughan, J. P., & Feldman-Winter, L. (2017). Measuring resilience in the adolescent population: A succinct tool for outpatient adolescent health. *The Journal of Pediatrics*, 189, 201–206. <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2017.06.030>
- Baruth, K. E., & Carroll, J. J. (2002). A formal assessment of resilience: The Baruth Protective Factors Inventory. *Journal of Individual Psychology*, 58(3), 235–244. <https://www.researchgate.net/publication/232564143>
- Bulut, S., Dogan, U., & Altundag, Y. (2013). Adolescent psychological resilience scale: Validity and reliability study. *Suvremena Psihologija*, 16(1), 31–43. <https://hrcak.srce.hr/111624>
- Campbell-Sills, L., & Stein, M. B. (2007). Psychometric analysis and refinement of the Connor–Davidson Resilience Scale (CD-RISC): Validation of a 10-item measure of resilience. *Journal of Traumatic Stress*, 20(6), 1019–1028. <https://doi.org/10.1002/jts.20271>
- Charlton, J., Malik, I., Ashley, A. M., & Newton, A. (2025). Identifying the minimal clinically important difference in emotion regulation among youth using the JoyPop App: Survey study. *JMIR Formative Research*, 9, Article e64483. <https://doi.org/10.2196/64483>
- Choi, K. W., Stein, M. B., Dunn, E. C., Koenen, K. C., & Smoller, J. W. (2019). Genomics and psychological resilience: A research agenda. *Molecular Psychiatry*, 24(12), 1770–1778. <https://doi.org/10.1038/s41380-019-0457-6>
- Connor, K. M., & Davidson, J. R. T. (2003). Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC). *Depression and Anxiety*, 18(2), 76–82. <https://doi.org/10.1002/da.10113>
- Dahl, R. E., Allen, N. B., Wilbrecht, L., & Suleiman, A. B. (2018). Importance of investing in adolescence from a developmental science perspective. *Nature*, 554(7693), 441–450. <https://doi.org/10.1038/nature25770>

- Du Toit, S., Tomlinson, M., Laurenzi, C. A., Gordon, S., Hartmann, L., Abrahams, N., & Skeen, S. (2024). Psychosocial interventions for preventing mental health conditions in adolescents with emotional problems: A meta-analysis. *Journal of Adolescent Health*, 76(3), 345–358. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2024.09.030>
- Fletcher, D., & Sarkar, M. (2013). Psychological resilience: A review and critique of definitions, concepts, and theory. *European Psychologist*, 18(1), 12–23. <https://doi.org/10.1027/1016-9040/a000124>
- Friborg, O., Hjemdal, O., Rosenvinge, J. H., & Martinussen, M. (2003). A new rating scale for adult resilience: What are the central protective resources behind healthy adjustment? *International Journal of Methods in Psychiatric Research*, 12(2), 65–76. <https://doi.org/10.1002/mpr.143>
- Gao, X., & Chen, Y. (2025). Comparison of resilience measures in Chinese adolescents: Based on item response theory. *Journal of Personality Assessment*, 107(2), 215–228. <https://doi.org/10.1080/00223891.2025.2454012>
- Gilchrist, J. D., Gohari, M. R., Benson, L., Patte, K. A., & Leatherdale, S. T. (2023). Reciprocal associations between positive emotions and resilience predict flourishing among adolescents. *Health Promotion and Chronic Disease Prevention in Canada*, 43(7), 313–323. <https://doi.org/10.24095/hpcdp.43.7.01>
- Hurd, N., & Zimmerman, M. (2015). Adolescent resilience: Promoting more positive outcomes among youth at risk of using and abusing substances. In *The Oxford handbook of adolescent substance abuse*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199735662.013.008>
- İme, Y., & Ümmet, D. (2022). Adaptation of emotional flexibility scale: Its association with subjective well being and resilience during Covid-19 pandemic. *Child Indicators Research*, 15(6), 2141–2154. <https://doi.org/10.1007/s12187-022-09959-9>
- Ismatullina, V., Adamovich, T., & Malykh, A. (2024). Life satisfaction among adolescents: Validation of the adapted Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale. *Behavioral Sciences*, 14(11), Article 1042. <https://doi.org/10.3390/bs14111042>
- Lohman, B. J., & Matjasko, J. L. (2010). Creating school-family partnerships in adolescence: Challenges and opportunities. In *Handbook of school-family partnerships* (pp. 312–341). Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780203876046-17>
- Merdad, N., Rashid, T., Alzuabi, A., & Hallit, S. (2024). Validation of the Arabic version of the Adolescent Distress-Eustress Scale (ADES).

- BMC Psychology*, 12, Article 456. <https://doi.org/10.1186/s40359-024-02087-9>
- Moskal, V., Voldsbekk, I., Leonardsen, E. H., Holthe, L. C. F., Kjelkenes, R., & Westlye, L. T. (2024). *Cognitive age prediction and psychological distress in adolescence*. PsyArXiv. <https://doi.org/10.31234/osf.io/egwtu>
- Mudunna, C., Weerasinghe, M., Tran, T., Antoniades, J., Romero, L., Chandradasa, M., & Fisher, J. (2025). Nature, prevalence and determinants of mental health problems experienced by adolescents in south Asia: A systematic review. *The Lancet Regional Health - Southeast Asia*, 33, Article 100532. <https://doi.org/10.1016/j.lansea.2025.100532>
- Mukherjee, S., & Kumar, U. (2016). Psychological resilience: A conceptual review of theory and research. In *The Routledge international handbook of psychosocial resilience* (pp. 3–12). Routledge. <https://psycnet.apa.org/record/2016-07493-001>
- Murphey, D., Barry, M., & Vaughn, B. (2013). Positive mental health: Resilience. *Adolescent Health Highlight*, 3(1), 1–6. <https://www.childtrends.org>
- Oshio, A., Kaneko, H., Nagamine, S., & Nakaya, M. (2003). Construct validity of the adolescent resilience scale. *Psychological Reports*, 93(3_suppl), 1217–1222. <https://doi.org/10.2466/pr0.2003.93.3f.1217>
- Sameroff, A. J., & Rosenblum, K. L. (2006). Psychosocial constraints on the development of resilience. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1094(1), 116–124. <https://doi.org/10.1196/annals.1376.010>
- Schmitt, M. L., Hagstrom, C., Nowara, A., Gruer, C., Adenu-Mensah, N. E., Keeley, K., & Sommer, M. (2021). The intersection of menstruation, school and family: Experiences of girls growing up in urban cities in the USA. *International Journal of Adolescence and Youth*, 26(1), 94–109. <https://doi.org/10.1080/02673843.2020.1867207>
- Sinclair, V. G., & Wallston, K. A. (2004). The development and psychometric evaluation of the Brief Resilient Coping Scale. *Assessment*, 11(1), 94–101. <https://doi.org/10.1177/1073191103258144>
- Singh, S. (2016). Resilience in the perspective of adolescents. *Indian Journal of Positive Psychology*, 7(1), 103–106. <https://www.proquest.com/openview/4e8e7020cc2e8f5bf>
- Sisto, A., Vicinanza, F., Campanozzi, L. L., Ricci, G., Tartaglini, D., & Tambone, V. (2019). Towards a transversal definition of psychological resilience: A literature review. *Medicina*, 55(11), Article 745. <https://doi.org/10.3390/medicina55110745>

- Thamarasseri, I. (2023). Resilience and adolescent's psychological well-being. *i-Manager's Journal on Educational Psychology*, 17(2), 1–12. <https://doi.org/10.26634/jpsy.17.2.19408>
- Tullius, J. M., Geboers, B., Stewart, R. E., & Wei, Y. (2024). Psychometric properties of the Knowledge and Attitudes to Mental Health Scales in a Dutch sample (KAMHS-NL). *BMC Public Health*, 24, Article 2890. <https://doi.org/10.1186/s12889-024-19371-3>
- Turan, M. E. (2021). The relationship between social emotional learning competencies and life satisfaction in adolescents: Mediating role of academic resilience. *International Online Journal of Educational Sciences*, 13(4), 1025–1040. <https://doi.org/10.1016/j.lmot.2022.101814>
- Uygur, S. S., Asici, E., & Kocer, M. (2023). Prediction of academic resilience in adolescents through academic, social and emotional self-efficacy and gender. *Research in Pedagogy*, 13(1), 251–266. <https://doi.org/10.5937/IstrPed2301251U>
- Zhao, G., Xiao, L. R., Chen, Y. H., Zhang, M., Peng, K. W., & Wu, H. M. (2025). Association between physical activity and mental health problems among children and adolescents: A moderated mediation model of emotion regulation and gender. *Journal of Affective Disorders*, 369, 489–498. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2024.10.041>
- Abbasi Rad, R., Rostami, M., Fasihi, M., Sarhangi, N., & Ahmadboukani, S. (2024). The relationship between family communication patterns and risky behaviors in adolescents: The mediating role of the big five personality traits. *Journal of Applied Psychological Research*, 15(3), 61-78. <https://doi.org/10.22059/japr.2024.347299.644359> [In Persian]
- Adibnia, F., Ahmadi, A., & Mohammad Mousavi, A. (2016). A review of the causes of tendency toward risky behaviors in adolescents. *Quarterly Journal of Social Health and Addiction*, 3(9), 11-36. <https://magiran.com/p1643040> [In Persian]
- Asadi, M., Nazarifar, M., Ebrahimzadeh, H., Fathi, E., & Daneshpour, M. (2022). Comparing mental disorders and resilience against suicide in individuals with and without a history of suicide attempts. *Journal of Counseling Research*, 21(82), 114-140. <https://doi.org/10.18502/qjcr.v22i82.10113> [In Persian]
- Esmaeili, M., Tabe Bordbar, F., & Fatemi Haghighi, Z. (2023). The mediating role of school anxiety in the relationship between academic perfectionism and academic self-concept with academic expectation stress in students. *Quarterly Journal of Research in Educational Systems*, 17(63), 86-101. <https://doi.org/10.22034/jiera.2024.409224.3026> [In Persian]

- Khalili Sadrabadi, A., Sohrabi, F., Saadipour, E., Delavar, A., & Khoshnavisan, Z. (2017). The effectiveness of a psycho-social inoculation program with an Islamic teachings approach on the resilience of students with risky behaviors. *Quarterly Journal of Educational Psychology*, 13(46), 77-94. <https://doi.org/10.22054/jep.2018.8477> [In Persian]
- Keyhani, M., Taghvaei, D., Rajabi, A., & Amirpour, B. (2014). Internal consistency and confirmatory factor analysis of the Connor-Davidson Resilience Scale in female nursing students. *Iranian Journal of Medical Education*, 14(10), 851-859. <http://ijme.mui.ac.ir/article-1-3254-fa.html> [In Persian]
- Mobasheri, F., Farrokhnejad, P., & Mirgol, A. (2021). Investigating the relationship between internet addiction, sleep quality, loneliness, and identity crisis in adolescents. *Journal of New Strategies in Psychology and Educational Sciences*, 4(12), 200-210. <https://doi.org/10.22038/jfmh.2019.14295> [In Persian]
- Moradi, S., Rouhani, A., & Afshani, S. A. (2024). Threat and limitation of puberty: A qualitative study of the transition process during puberty among students of Yazd University. *Journal of Yazd Culture*, 4(13), 33-64. <https://doi.org/10.22034/fyazd.2024.452090.1106> [In Persian]
- Narimisaee, F., Safarzadeh, S., & Marashian, F. S. (2022). Comparing the effectiveness of stress inoculation training and self-compassion training on the sense of agency and emotional regulation in adolescent boys. *Journal of Psychological Achievements*, 29(1), 97-116. <https://doi.org/10.22055/psy.2022.37876.2715> [In Persian]
- Naghsh, Z., Ramezanali Khamsi, Z., Afzali, L., & Afkari Shahrestani, Z. (2019). Socioeconomic status, resilience, and academic performance: An application of multilevel structural equation modeling. *Journal of Counseling Research*, 18(69), 186-207. <https://doi.org/10.29252/jcr.18.69.186> [In Persian]
- Rahimi Ghaleh Abdoshahi, A., Omidian, M., & Farhadi Rad, H. (2023). The psychological and social lived experience of boys regarding sexual maturity based on grounded theory. *Journal of Psychological Achievements*, 30(2), 139-164. <https://doi.org/10.22055/psy.2022.40252.2809> [In Persian]
- Saadipour, E. (2015). The effects of media (with emphasis on the internet) on adolescent identity. *Quarterly Journal of Society, Culture, Media*, 4(16), 81. <https://doi.org/20.1001.1.38552322.1395.4.16.4.1> [In Persian]
- Salgi, M., & Shahbazi, Z. (2023). A qualitative study of the issue of identity, identity conflict, and the factors affecting it in adolescent girls (middle and high school). *Quarterly Journal of Socio-Cultural Strategy*, 12(49),

- 1451-1496. <https://doi.org/10.22034/scs.2023.395980.1436> [In Persian]
- Shabani, A., & Bagheri, N. (2022). Predicting risky behaviors based on parenting styles and identity styles in adolescents. *Journal of New Advances in Behavioral Sciences*, 8(56), 281-293. <http://ijndibs.com/article-> [In Persian]
- Solari, S., Atashpour, S. H., Keshtiaray, N., & Mahdad, A. (2023). Adolescent-centered mindfulness training on academic resilience and academic engagement in female students with social anxiety symptoms. *Journal of Positive Psychology*, 9(4), 57-75. <https://doi.org/10.22108/ppls.2024.136327.2393> [In Persian]
- Torabi Nahad, M., & Shafipour Motlagh, F. (2018). The relationship between academic stress, academic amotivation, and negative academic self-concept with social identitylessness mediated by academic hopelessness. *Journal of Education and Evaluation*, 11(43), 45-68. <https://www.agiran.com/paper/citation?ids=1935773> [In Persian]